

**ihale Yerleşkesi ... İnşaatı
(12.000 metrekare) yapım işi
için aynı yıl hizmet alımı
suretiyle hazırlatılan
uygulama projelerinin,
Yatırım Programında revizyon
değişikliğine izin
verilmediği halde 2021
yılında aynı firmaya yeniden
yaptırılması**

Kamu İdaresi Türü	Yüksek Öğretim Kurumları
Yılı	2021
Dairesi	8
Karar No	287
İlam No	133
Tutanak Tarihi	23.5.2023
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yapım işi için aynı yıl hizmet alımı suretiyle hazırlatılan uygulama projelerinin, Yatırım Programında revizyon değişikliğine izin verilmediği halde aynı firmaya yeniden yaptırılması

2020 yılı Yatırım Programında yer alan ... Yerleşkesi ... İnşaatı (12.000 metrekare) yapım işi için aynı yıl hizmet alımı suretiyle hazırlatılan uygulama projelerinin, Yatırım Programında revizyon değişikliğine izin verilmediği halde 2021 yılında aynı firmaya yeniden yaptırılması sonucu ... TL kamu zararına sebebiyet verildiği iddiasına ilişkin olarak;

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu zararı" başlıklı 71'inci maddesinde kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması olarak tanımlanmış olup, kamu zararının belirlenmesinde esas alınacak haller arasında;

"a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,

d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,

e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

f) (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması"

sayılmıştır.

15.01.2021 tarih ve 31365 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3428 Karar sayılı "2021 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar"ın 3'üncü maddesinde;

“Yatırım Programında yer almayan herhangi bir yatırım projesinin veya Yatırım Programında yer almakla birlikte Programda belirlenen parametrelerine uygun olmayan projelerin ihalesine çıkılamaz ve harcama yapılamaz.” denilmek suretiyle yatırım programında parametreleri belli olan projelerin, bu parametreler değiştirilerek ihalesine çıkılamayacağı ve harcama yapılamayacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede,

2020 yılı Yatırım Programında yer alan Üniversiteye ait ... nolu “... Projesi” kapsamında yer alan “... Fakültesi Ek Blok (10.000 metrekare)” yapım işi yerine, mevcut binaların depreme karşı uzun vadeli dönüşüm faaliyetini yürütürken hasıl olabilecek kapalı alan ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı oluru ile 10.000 metrekare alanlı “... Blok İnşaatı” işinin dahil edildiği, ihaleye çıkılabilmesi için de ilk projeye ait ... TL ödeneğin bu yapım işine aktarıldığı,

Diğer taraftan, 10.000 metrekare alanlı “... Blok İnşaatı” yapım işinin ... Yerleşkesi İnşaat Fakültesi yanında bulunan ve depremde almış olduğu hasar sebebiyle boşaltılmış bulunan blokların yerine yapılacak olması nedeniyle kazı çalışmalarının maliyetinin öngörülenden daha yüksek olacağının ve ilave bodrum katı gerekliliğinin anlaşılması üzerine, 10.000 metrekare olarak belirlenen kapalı alan büyüklüğünün 12.000 metrekareye yükseltilmesi ve ... TL olan proje tutarının ise ... TL şeklinde revize edilmesinin İdarece talep edildiği, söz konusu talebin deprem hassasiyeti göz önünde bulundurularak tarih ve ... sayılı Cumhurbaşkanlığı Oluru ile kabul edildiği,

Müteakiben, 12.000 metrekarelik bina inşaatına ait uygulama projelerinin, ihale ilanından önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21/f maddesi kapsamında pazarlık usulü ile iki parça halinde ... San. Tic. Ltd. Şti’ye hazırlatıldığı ve bedellerinin ödendiği,

Bilahare 25.11.2020 tarihinde yapım işi için ihale ilanına çıkıldığı ve İhale Komisyonunun 21.12.2020 tarihinde toplanarak teklif sahiplerini yeterlik bilgileri tablosu, teklif mektubu ve geçici teminat mektubu açısından ön değerlendirmeye tabi tuttuğu ve oturumu kapattığı,

İhale Komisyonunun tekliflerin değerlendirilmesi amacıyla biraraya gelmesinden önce Rektör Yardımcısı ... tarafından Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına havale edilen tarihli yazıda, inşaat yapılacak alanın yanında bulunan ... Fakültesi Dekanlığından, Fakülte laboratuvarlarının geleceğe dönük yer ve alan ihtiyaçlarının bildirilmesinin talep edilmesi üzerine, anılan Dekanlığın 8.000 metrekare ilave alan ihtiyacının bulunduğunu bildirdiği, söz konusu ihtiyacın karşılanabilmesi için Fakülte çevresindeki boş alanlar ve ihale aşamasındaki ... Blok binasının birlikte planlanması için verilen teklifler değerlendirilmeden mevcut ihalenin 26.01.2021 tarihinde iptal edildiği, bunu müteakip İdare tarafından inşaat yapılacak kapalı alan büyüklüğünün, iki blok ve iki bloğu birleştirecek bir geçidi içerecek şekilde 17.454 metrekare ve proje maliyetinin de ... TL olacak şekilde 2021 yılı Yatırım Programının ilgili maddelerince revize edilmesi hususunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğünden talepte bulunulduğu,

Bu arada, 2020 yılında yapıldığı üzere, ilave bütçe talep edilen işlerde gecikme yaşanmaması için (yazılı onay beklenirken) yapım ihalesi öncesinde gerekli olan zemin etüdü, proje ve yaklaşık maliyet çalışmalarına başlanıldığı, 2021 yılı yatırım programında 12.000 metrekare olarak yer alan “Merkezi Derslik C Blok İnşaatı İşİ” için ilave alan ihtiyacını karşılamak üzere kapalı alan büyüklüğü 17.454 metrekare olacak şekilde 29.04.2021 tarihinde “...”, 17.06.2021 tarihinde “...” ve 17.06.2021 tarihinde “...” olmak üzere 3 adet hizmet alımı ihalesinin gerçekleştirildiği,

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe

Başkanlığı Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğünün ... tarihli yazısı ile Kurumun proje revizyonunun ve ilave bütçe talebinin uygun görülmediğinin bildirildiği, bu aşamada Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığının tarih ve ... sayılı yazısı ile ... Blok İnşaatı İşinin 17.454 metrekare olarak açık ihale usulüyle yaptırılması için izin talep edildiği, bu talebin Rektör Yardımcısı ... tarafından onaylanması üzerine ... Blok İnşaatı İş i ihalesinin 12.000 metrekare olarak ... tarihinde ... İKN ile ilan edildiği, ancak katılımcıların teklif vermemesi üzerine ihalenin iptal edildiği, bunun üzerine Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı yazısı ile pazarlık usulü ile ihaleye çıkılması için izin talep edildiği ve alınan onay üzerine ... İKN ile 27.10.2021 tarihinde 12.000 metrekare olarak iş in yeniden ihale edildiği,

Anlaşılmıştır.

Denetçi tarafından düzenlenen raporda, ... Blok İnşaat İş in e ilişkin kapalı alan büyüklüğünün 12.000 metrekareden 17.454 metrekareye yükseltilmesi talebinin Cumhurbaşkanlığı Bütçe ve Strateji Başkanlığı tarafından onaylanmamasına rağmen İdarece uygulama projelerinde revizyona gidilmesi ve buna bağlı olarak hazırlatılan 3 adet proje bedeli nedeniyle ... TL kamu zararına sebebiyet verildiği iddia edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde konunun değerlendirilmesinde,

2021 yılı yatırım programında yer verilen ve ödeneği tefrik edilen ... Blok İnşaat İş i projesi için 12.000 metrekare olarak belirlenen kapalı alan büyüklüğünün 17.454 metrekareye yükseltilmesi talebinin her ne kadar Cumhurbaşkanlığı Bütçe ve Strateji Başkanlığı tarafından onaylanmadan İdarece uygulama projelerinde revizyona gidilmesi, buna bağlı olarak yeni projeler (üç adet) hazırlatılması ve bedelinin ödenmesi suretiyle mevzuatta öngörülen usule aykırı davranılmış ise de, sorgu konusu

edilen revize uygulama projelerinin 12.000 metrekarelik kısmının, devam etmekte olan 17.454 metrekarelik yapım işi kapsamında fiilen uygulandığı, kalan 5.000 metrekarelik kısım için de başvuruda bulunulduğu ve gerekli olurun alınması sonrasında projenin bu kısmının da İdarece uygulanacağı göz önünde bulundurulduğunda, 5018 sayılı Kanun'da tanımlandığı şekilde bir kamu zararına sebebiyet verilmediği anlaşıldığından, uyuşmazlık konusu edilen ... TL hakkında ilişilecek bir husus bulunmadığına,

Üyeler ... ile ...'in karşı oyu ile ve oy çokluğuyla karar verildi.

Üyeler ... ile ...'in karşı oy gerekçesi;

“Rektörlüğün ... tarih ve ... no.lu Derslik ve Merkezi Birimler Projesi altında bulunan ... no.lu ... Projesinin inşaat alanının 17.454 metrekare proje maliyetinin ... TL olarak 2021 yılı Yatırım Programının ilgili maddelerince revize edilmesi talebi, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğünün ... tarihli yazısıyla ve ‘Yapılan değerlendirme neticesinde, 2021 yılı Yatırım Programında ... (12.000 metrekare) alt projesine yapım işinde ilerleme kaydedilebilmesini teminen ... TL yatırım ödeneği tahsis edildiği, ancak yapım işinin ihalesine deprem önceliği olmasına rağmen henüz çıkılmadığı anlaşılmaktadır. Mevcut kapalı alan büyüklüğünün ihtiyacı karşılar nitelikte olduğu değerlendirildiğinde ilgi (c)'de kayıtlı yazı konusu talebiniz uygun değerlendirilmemektedir.’ şeklindeki gerekçeyle kabul edilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 19'uncu ve 13 sayılı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2'nci maddesi gereğince yürürlüğe konulan 3428 sayılı 2021 yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 3'üncü maddesinde;

‘Yatırım Programında yer almayan herhangi bir yatırım projesinin veya Yatırım Programında yer almakla birlikte Programda belirlenen parametrelerine uygun olmayan projelerin ihalesine çıkılamaz ve harcama yapılamaz’ hükmü yer almaktadır.

Mezkûr karar muvacehesinde, İdarece talep edilen Yatırım programı değişikliğine izin verilmediği halde, İdare tarafından revize edilen programa göre uygulama projeleri hazırlatılarak, bedelinin Kurum bütçesinden ödenmesi usul ve yasaya uygun bulunmamaktadır.

Her ne kadar sorumlular tarafından bahse konu uygulama projelerinin daha sonra da uygulanabileceği ifade edilmişse de, söz konusu projeler için yapılan ödemenin yasal bir zemini olmadığı açıktır.

Açıklanan nedenlerle, ... TL kamu zararının raporda belirtilen sorumlularına müştereken ve müteselsilen ödettirilmesi gerekir.”